

27.4.2012

Miljøbevægelsen NOAH
Friends of the Earth Denmark
Nørrebrogade 39, 1
DK-2200 København N
Tlf. 35 36 12 12
noah@noah.dk
www.noah.dk

NOAH's Landbrugs- og Fødevarergruppes kommentarer til:

Høring over udkast til forslag til ændring af lov om fremme af vedvarende energi, lov om elforsyning, lov om naturgasforsyning og lov om Energinet.dk (opfølgning på energiaftalen af 22. marts 2012)

Indledning

NOAH's Landbrugs- og Fødevarergruppe har tidligere indgivet kommentarer til såvel den tidligere regerings som klimakommissionens energiplaner, ligesom vi i januar i år sendte [kommentarer](#) til "Vores Energi" for så vidt angik planerne om anvendelse af biomasse i kraft-varmesektoren. Hver gang har vi kritiseret, at man lægger mere vægt på at skaffe energi fra ikke-fossile energikilder end på at nedbringe emissionerne. Og vores svar har handlet om, at planerne satser på anvendelse af bioenergi i alt for stor udstrækning – og at dette hverken er klimamæssigt eller miljømæssigt forsvarligt, idet der ikke er dækning for den påståede CO₂-neutralitet / gevinst for klimaet, og der tilmed er store problemer for bl.a. biodiversitet og fødevarerikkerhed forbundet med overdreven brug af biomasse.

Dertil kommer, at anvendelse af biomasse til energiformål i den målestok, som de forskellige energiplaner har planlagt, forudsætter en stadig stigende import af råstofferne, idet Danmark slet ikke kan være selvforsynende. Dermed vil vi lægge beslag på andre folkeslags energiresurser, skønt intet land på kloden har overskud af biomasse, når de også selv skal udfase brugen af fossile brændstoffer.

Det skal derfor ikke være nogen hemmelighed, at NOAH's Landbrugs- og Fødevarergruppe var skuffede over energiaftalen af 22. marts. Vi mener, at forligspartierne bag aftalen fører den danske befolkning bag lyset, når aftalen kaldes 'ambitiøs' – og når der angives klimagevinster, som ikke er reelle, fordi de bygger på antagelsen om en CO₂-neutralitet, der beviseligt ikke har hold i virkeligheden. Man bilder befolkningen ind, at der ikke er behov for ændringer i vores energiforbrugende livsstil – det hele kan klares ved hjælp af energieffektiviseringer og omlægning til vedvarende energi, hvoraf størstedelen skal komme fra jordens biomasse.

Danskerne er ifølge en [Eurobarometer undersøgelse](#) offentliggjort oktober 2011 meget optaget af klimaspørgsmålet. 67 % af danskerne mener ifølge denne undersøgelse, at klimaproblemet er det alvorligste samfundsproblem af alle (og altså alvorligere end den økonomiske krise). Ikke desto mindre viger folketingets politikere uden om den nødvendige samfundsdebat om behovet for ændrede livsstilmønstre. Man kan frygte, at befolkningens støtte til klimasagen sættes over styr, når det viser sig, at den omstilling, der er sat i gang ikke giver reelle reduktioner i emissioner af klimagasser.

Biogas som vedvarende energikilde – manglende helhedstænkning

Det er problematisk, at forligspartierne bag Danmarks energiplan ikke sikrer sig en overordnet helhedsplan, hvad angår brugen af biomasse til energi. Det er det nærværende høringsudkast et tydeligt eksempel på, når vi ser på støtten til biogas.

Man vil øge såvel anlægsstøtten til biogasanlæg som den økonomiske støtte til selve produktionen af biogas, samt til opgradering af biogas, så det kan blandes med naturgas.

Denne støtte spredes ud over en række forskellige formål, bl.a.:

- Biogas i naturgassystemet
- Biogase som bygas
- Biogas til transport
- Biogas til el
- Biogas til procesformål i virksomheder

Støtten gives som spredet, uden at man forsøger at finde ud af, hvor der er mest brug for at anvende biogas i et samfund, der faser de fossile brændstoffer ud. Der mangler altså helhedstænkning i forhold til anvendelsen af biogas.

Men dertil kommer, at der mangler helhedstænkning på et mere overordnet plan i forhold til, hvad vi skal bruge vores landbrugsjord til.

Herhjemme optager den danske husdyrproduktion mere end 4/5 af landbrugsarealet, mens den danske import af soja til foder beslaglægger et areal, der svarer til ca. 1/3 af det danske landbrugsareal – hvoraf hovedparten (ca. 70 %) er gensplejset soja fra Argentina*).

En øget støtte til biogasanlæg baseret på gylle fra blandt andet 25 millioner industrielt producerede svin vil cementere den industrielle animalske produktion med alle dens negative konsekvenser i årtier fremover uden at levere en langsigtet løsning på landbrugets klimabelastning.

Det vil også cementere den nuværende arealanvendelse, hvor størstedelen af landbrugsjorden bruges til foder. Men det kolliderer jo med bl.a. ønskerne om at producere mere biomasse til kraftvarmesektoren i form af energitræ. Ligesom det kolliderer med ønskerne om at producere flere materialer, som f.eks. plastmaterialer indenfor den såkaldte bioøkonomi, som den danske regering også er fortalere for.

Hvis man ikke lægger en plan for at reducere den animalske produktion sideløbende med energiplanen (men tværtimod fastlåser det høje niveau via støtte til biogas), vil resultatet blive et øget behov for at importere foder fra andre lande, hvilket vil forringe klimaregnskabet på grund af indirekte ændringer i arealanvendelsen.

Den type overvejelser er øjensynligt overhovedet ikke i spil i den plan, der nu er ved at blive implementeret i småbidder. Hvor er helhedstænkningen?

NOAH's anbefalinger:

Landbruget er nødt til at nedbringe sin klimabelastning. Men det bør ikke ske ved at investere i biogasanlæg, der kommer til at fungere som løftestang for en yderligere udbygning af en i forvejen overproportioneret husdyrproduktion. Det vil skade miljøet både herhjemme og i Sydamerika (og det vil for øvrigt ingenlunde være med til at begrænse sult og fejlernæring på kloden).

NOAH er ikke imod brugen af biogas i energiforsyningen. Men den skal ske i sammenhæng med en kraftig begrænsning af den uforsvarlige overproduktion af husdyr, og en omlægning af det industrialiserede landbrug til økologiske produktionsformer. I den sammenhæng kan der evt. produceres biogas på den grødgødning, det økologiske jordbrug er afhængig af at dyrke.

Også i affaldssektoren er der muligheder for bioforgasning af den organiske fraktion, hvis affaldet sorteres i stedet for at blive brændt af.

Den biogas, der så er til rådighed bør anvendes dér, hvor der er mest behov for at netop biogas erstatter et fossilt brændstof.

I forhold til det forelæggende høringsforslag, foreslår vi derfor, at man begrænser muligheden for at opnå økonomisk støtte til biogas til at gælde dét eller de områder, hvor biogassen vil gøre mest gavn.

Støtten bør kun gives, hvis der sideløbende er en plan for den samlede arealanvendelse (herunder omlægning til økologiske produktionsformer samt arealbehov til andre former for bioenergi og biomaterialer), hvortil antallet af biogasanlæg og mængden af biogas tilpasses.

Der gives i dag uforholdsmæssig meget støtte til udvikling af forskellige former for bioenergi, og vi ønsker derfor en præcisering af, at når det handler om støtte til *andre VE-anlæg* (nr. 11 i høringsskrivelsen vedr. § 49, stk 2) udelukkende er tale om *andre* vedvarende energikilder *end* energi fremstillet af biomasse.

Venlig hilsen,
På vegne af NOAH's Landbrugs- og fødevarergruppe,
Bente Hessellund Andersen

*)

Det danske landbrugsareal: ca. 27.000 km²

Areal brugt til husdyr:

-Til husdyrfoder i Danmark: ca. 22.000 km²

-Til proteinholdigt husdyrfoder i Sydamerika*): ca. 9.000 km²

*) *Oveni skal lægges, at ca. 25 % af det importerede proteinfoder kommer fra andre kilder: primært oliepalme og solsikker*

(Fra: [Sådan ligger landet](#))